

SIMULAATIO- OPETUS LASTEN TEHOLLA

Sh Ilona Aaltonen, LTEHO

SIMULAATIO-OPETUS LASTENKLINIKALLA

- Keskola (oma esitys)
- Lasten poli

* aito ympäristö lasten polin ea-huoneessa. Tavarat löytyvät oikeilta paikoiltaan. Hyvä tapa tutustua ea-huoneeseen + välineisiin sekä harjoitella oikeassa tilanteessa toimimista.

- Lasten teho

LASTEN TEHON SIMULAATIOT

- Torstaisin klo 13-14 simulaatiokeskuksessa
- Vetäjät: Janne Kataja
Olli Vääntinen
lasten tehon hoitaja Esko/Ilona

Oppimassa

- anestesia­lääkäri, pediatri, 2 sh

SIMULAATIOKESKUS

- + tilava huone
- + vapaana (ei potilaita)
- Tavaroiden sijoittelu/tilat ei vastaa lasten tehon tiloja

ELVIS

- Simulaatiot jo vuodesta 2011
- Elvis mukana syksystä 2013
- N 5v lapsi
- Mm hengittää, kouristaa, puhuu, voi mitata eri elintoimintoja, voidaan tehdä erilaisia hoitotmp
- Nukke reagoi annettuihin hoitoihin ja voinnin muutokset ovat nähtävissä monitorilta

KOKEMUKSIA

- Vuosittain saavutetaan 120-150 osallistujaa
- Työelämälähtöinen näkökulma
- Aito moniammatillisuus
- Osallistujat hyvin kokeneista konkareista vasta-alkajiin (myös opiskelijat)
- Simulaation kautta nähtävissä välitön/pikkuhiljaa tapahtuva oppiminen

Menestyksestä simulointia

TEKSTI JA KUVA ■ MARJO PELTONIEMI

Sairaanhoitaja Esko Rosellilla on tärkeä osa lasten hätätiläsimulaatiokoulutuksen käytännön toteutuksessa omassa yksikössään arkeisen työn ohella. Tämä ja hänen elämäntyönsä ja harrastuneisuutensa elvytysopetuksen parissa Tyksissä poiki Vuoden menestys -palkinnon. Lasten ja nuorten teho-osastolle saatiin myös hankittua iokioma simulaatiokukke, Elvis.

Lasten tehon potilaat muodostuvat niin pediatriasta (lastentaudit) kuin lastenkirurgisistakin 0–16-vuotiaista potilaista. Pediatriasta potilaista valtaosa kärsii vakavista infektioista, mutta myös akuutteja endokrinologisia (aineenvaihduntasairaudet esim. diabeteksen aiheuttamat tilat) ja lastenneurologisia hätätilanteita on paljon. Hoitoajat ovat yleensä lyhyitä vaihdellen päivästä viikkoon. Vuosittain lasten teholla hoidetaan 600–700 potilasta.

Lasten elvytykset ovat harvinaisia lasten akuuttihoidossa, mutta sairaanhoitaja Esko Roselli arvioi, että kerran kuukaudessa on jonkinlainen ”hässäkkä”. Tietotaito ja sen ylläpito kriittisten tilanteiden hoidossa 24/7 on tärkeää.

Lasten voimien tarkka seuranta ja sen romahtamisen ennakoiminen on osaston arkea. Akuuteissa hätätilanteissa (esim. vaikea infektio, johon on sairauttu kotona ja vointi on epävakaa sairaalaan tullessa) voinnin romahtaminen on aina vakava riski.

Elvis toi uusia mahdollisuuksia

Aiemmin osaston simulaatiokoulutuksissa oli vauvanukke keskolasta lainassa. Viime keväänä saatiin hankittua juniorimalli, noin viisivuotiaan lasta vastaava Elvis-nukke, jonka nimi oli nimikilpailun tulos ja ensihoidon pitkinlinjan vaikuttajan Arno Vuoren käsialaa.

– Elvis-nukke hengittää ja kouristellee ja siltä on mitattavissa monia erilaisia elintoimintoja kuten vererpaine. Myös sydäntäänä ja hengitystä voidaan kuunnella ja sille voidaan tehdä erilaisia hoitomenetelmiä. Nukke reagoi annettuihin hoitoihin ja voinnin muutokset ovat nähtävissä monitorilla – joko välittömästi tai viiveellä. Monitorin kautta saadaan näky-

viin myös laboratorioarvoja ja röntgenkuvat. Nukke osaa puhua, jos siihen nauhoitetaan ääntä, Esko Roselli luettelee.

Simulaatio toiminta käynnistettiin lasten teholla vuonna 2011. Keskolasta lainattu 1-vuotiaan kokoinen simulaatiokukke rajoitti harjoiteltuja potilastapauksia, joten Totek-palvelualueen hankintana saatu 5-vuotiaan lapsen kokoinen simulaatiokukke tämän vuoden toukokuussa tuli tarpeeseen. Uusi kausi 2013–2014 käynnistyy siis uusilla mahdollisuuksilla. Lastenklinalla simulaatiokoulutusta on annettu jo useamman vuoden ajan. Alun perin toiminta on käynnistynyt vastasyntyneiden elvytys-simulaatioista synnytysosastolla.

Hätätilannekoulutus viikoittain

Hätätilannekoulutus järjestetään lasten teholla viikoittain 1–2 tuntia kestävässä simulaatiotilanteina, joissa siirretään tietoa työyhteisöön. Simulaatioita pyritään tekemään mahdollisimman aidoista tunteista ja eri hoitomenetelmiä kuten nesteiden antamista voidaan harjoitella hyvin todennäköisesti.

Simulaatiokoulutuksen tavoitteet on ennalta määritelty ei-kliniinisiin ja kliniinisiin taitoihin. Ei-kliniinisten taitojen tavoitteissa on kiinnitetty huomiota työnjakoon, johtajuuteen ja kommunikatiivisuuteen. Kliniinisten taitojen kehittämistavoitteena on ollut kiinnittää huomiota harvoihin vastaan tuleviin, mutta haastaviin potilastapauksiin.

Jokaisessa simulaatioissa on simulaatiokoulutettavien (lastenlääkäri, anestesiälääkäri ja kaksi sairaanhoitajaa) lisäksi kolme simulaatio-kouluttajaa (lastenlääkäri, anestesiälääkäri ja sairaanhoitaja). Simulaatiokouluttajina ovat toimineet alustalähtien anestesiapuolelta anestesiälääkärit Olli Vänttinen ja Miretta Toimilla se-

Sairaanhoitaja Esko Roselli demonstroi Elvis-simulaatiokukkeen toimintoja.

kä lasten teholla lastenlääkäri Janne Kataja ja Esko Roselli. Lasten teholla koulutetaan simulaatio-opetuksessa 120–150 henkilöä vuodessa.

Lyhyen alustuksen ja itse simulaatiota-pahtuman jälkeen on ns. debriefing-keskustelu, jossa käydään turvallisessa ympäristössä koettua oppimistilannetta hetki hetkeltä läpi. Keskeinen osa simulaatiokoulutusta on sen luottamuksellisuus – jokainen osallistuja voi luottaa siihen, ettei omaa toimintaa käsitellä myöhemmin kahvihuoneissa tai käytäväkeskusteluissa.

Rosellin mukaan simulaatiopaikan valmistamiseen kuluu puoli tuntia ja toinen purkamiseen. Alkutarina vie noin 15 minuuttia. Varsinainen toiminta-aika kestää noin 15 minuuttia. Sama tapaus on koulutuksissa vuoden kerrallaan.

Palautteita

– Olen koettanut järjestää hoitohenkilökuntaa kattavasti paikalle. Varahenkilöitä ja muiden osastojen henkilökuntaa on myös rekrytoitu. Tarinaa on muutettu si-

ten, ettei tarvitse tietää erityisesti meidän osastostamme, Roselli kertoo.

Lastenlääkäreistä kaikki erikoistuvan vaiheen lääkärit, mutta myös monet takapäivystäjät ovat osallistuneet koulutuksiin innokkaasti. Anestesiologeista simulaatioihin ovat osallistuneet erikoistuvan vaiheen lääkärit sekä useat U-sairaalan erikoislääkärit.

– Meidän koulutuksimme osallistuneet ovat olleet poikkeuksetta sitä mieltä, että harjoituksista oppii ja kokeneet tällaisen käytännölläheisen oppimismuodon erittäin opettavaisiksi.

– Jonkin verran tämä sitoo hoitohenkilökuntaa. Meiltä Iiona Aaltonen ryhtyy myös koulutuksesta vastaavaksi hoitajaksi lisäksi. Lääkintävahtimestari Mika Helttula on ollut korvaamattomana apuna töiden tuurauksissa harjoitusten ajan, kiittelee Esko Roselli, joka on tuttu näky Elvis-nuken kera omalla ja muilla osastoilla.

Elvis elää

TEKSTI JA KUVA ■ MAREKKU NÄVERI

Elvis etää! Ainakin silloin, kun ”hänet” elvytetään. Elvis on Lastenklinalla uusi, tietokoneohjattava simulaatiokukke, joka kastettiin 28. toukokuuta. Kasteen toimitti sairaalapappi Hilka Kakko-Helle suunanen samalla sekä Elvisen avulla että koko lasten teho-osastolla tehtävän työn. Nuken avulla henkilökunta pääsee tiimityössä harjoittelemaan ja kertaamaan taitojaan aidontuntuisissa tilanteissa.

Elvisen vanhemmat ovat Totek-palvelualueen johtaja Riku Aantaa ja lasten teho-osaston osastonhoitaja Riitta-Majja Hokkanen. Aantaa tosin paljasti, että lasta ei hankittu ”perinteisin keinoin” vaan budjetiteknisin menetelmin. Syykkurminna on sairaanhoitaja Esko Roselli ja kummeina osastonylilääkäri Janne Kataja ja erikoislääkäri Olli Vänttinen, jotka simulaationäytöksessä elvyttivät Elvisen, vaikka tämä oli nieläissut krokotiilin. Elvis-nimen takana on emeritusehryttäjä Arno Vuori, joka nimikilpailun voittajana pokkasi pullon kuohujomaa.